

SIKKERHEDSDATABLAD

Hindbærearoma

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1. Produktidentifikator

<i>Handelsnavn:</i>	Hindbærearoma
<i>Produkt nr.:</i>	806851
<i>Unik formelidentifikator (UFI):</i>	0M2Y-UFTG-E1FT-PG31

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

<i>Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen:</i>	Laboratoriebrug Udelukkende til erhvervsmæssig brug.
<i>Anvendelser der frarådes :</i>	Ingen kendte.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

<i>Firmanavn og adresse:</i>	Frederiksen Scientific A/S Viaduktvej 35 DK-6870 Ølgod Danmark Tel: +45 75 24 49 66
<i>Kontaktperson:</i>	Anders C. Aaby
<i>E-mail:</i>	aca@frederiksen-scientific.com
<i>Revision:</i>	26.09.2023
<i>SDS Version:</i>	7.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinjen på telefon +45 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet).
Se punkt 4 om førstehjælpsforanstaltninger.

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

Klassificeret i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP).

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Eye Dam. 1; H318, Forårsager alvorlig øjenskade.

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram:

Signalord:

Fare

Faresætninger:

Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)

Sikkerhedssætning(er):

Generelt:

-

Forebyggelse:

Bær øjenbeskyttelse/beskyttelsestøj. (P280)

<i>Reaktion:</i>	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338) Ring omgående til GIFTLINJEN/læge. (P310)
<i>Opbevaring:</i>	-
<i>Bortskaffelse:</i>	-
<i>Oplysningspligtige indholdsstoffer:</i>	2-hydroxy-propansyre
<i>Anden mærkning:</i>	UFI: 0M2Y-UFTG-E1FT-PG31

2.3. Andre farer

<i>Andet:</i>	Blandingen/produktet indeholder ingen stoffer, som er vurderet at være et PBT- og/eller vPvB-stof. Produktet indeholder ingen stoffer, der er vurderet til at være hormonforstyrrende i overensstemmelse med kriterierne i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605.
---------------	---

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSTOFFER

3.1. Stoffer

Finder ikke anvendelse. Dette produkt er en blanding.

3.2. Blandinger

Produkt/Substans	Identifikatorer	% w/w	Klassificering	Bem.
2-hydroxy-propansyre	CAS nr: 50-21-5 EF nr.: 200-018-0 REACH: Indeksnr.:	1 - 5 %	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318	

Den fulde ordlyd af H-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

-

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

<i>Generelt:</i>	Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 38 63 61 72. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der
------------------	---

<i>Indånding:</i>	søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende. Ved åndedrætsbesvær eller anden irritation af luftvejene: Bring personen ud i frisk luft og hold personen under opsyn.
<i>Hudkontakt:</i>	Ved irritation: Vask produktet af. Ved fortsat irritation: Søg læge.
<i>Øjenkontakt:</i>	Ved kontakt med øjnene: Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand eller saltvand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 30 minutter. Fjern evt. kontaktlinser. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp og fortsæt skylningen under transporten derhen.
<i>Indtagelse:</i>	Hvis personen er ved bevidsthed, skyl og rens munden med vand og hold personen under opsyn. Giv ikke personen noget at drikke. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet. Fremkald ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.
<i>Forbrænding:</i>	Ikke relevant.

4.2. **Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**

Produktet indeholder stoffer som forårsager alvorlig øjenskade. Kontakt med disse stoffer kan medføre irreversible påvirkninger af øjet /alvorlige øjenskader.

4.3. **Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**

VED eksponering eller mistanke om eksponering:
Søg omgående lægehjælp.

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra materialet.

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1. **Slukningsmidler**

Egnede slukningsmidler: Alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.
Uegnede slukningsmidler: Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. **Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**

Brand vil udvikle tæt røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. **Anvisninger for brandmandskab**

Brug fuld åndedrætsbeskyttelse og beskyttelsesbeklædning for at forhindre kontakt. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 72 85 20 00 (døgnvagt), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

- 6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Undgå direkte kontakt med spildt stof.
Forurenede arealer kan være glatte.
- 6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger**
Undgå udledning til søer, åer, kloakker mv.
Hold uautoriserede personer væk fra spildet
- 6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning**
Spild begrænses og opsamles med ikke-brandbart absorberende materiale, f.eks. sand, jord, vemiculite, diatomejord og placeres i beholder og bortskaffes i overensstemmelse med gældende regler.
Rengøring foretages så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.
- 6.4. Henvisning til andre punkter**
Se punkt 13 "Bortskaffelse" om håndtering af affald.
Se punkt 8 "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: HÅNDTERING OG OPBEVARING

- 7.1. Forholdsregler for sikker håndtering**
Undgå direkte kontakt med produktet.
Rygning samt indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler.
Se punktet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse.
- 7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.
<i>Anbefalet opbevaringsmateriale:</i>	Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale.
<i>Lagertemperatur:</i>	Ingen særlige krav.
<i>Materialer, der skal undgås:</i>	Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler.
- 7.3. Særlige anvendelser**
Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

- 8.1. Kontrolparametre**
Ingen indgående stoffer er listet på den danske grænseværdiliste.
- DNEL**
Ingen data tilgængelige.
- PNEC**
Ingen data tilgængelige.
- 8.2. Eksponeringskontrol**
Ingen kontrol nødvendig under forudsætning af, at produktet anvendes normalt.
<i>Generelle forholdsregler:</i>	Rygning samt indtagelse af mad og drikke er

Eksponeringsscenarier:

ikke tilladt i arbejdslokaler.

Eksponeringsgrænse:

Der er ikke implementeret nogen eksponeringsscenarier for dette produkt.

Tekniske tiltag:

Der forefindes ikke eksponeringsgrænser for indholdsstoffer i produktet.

Hygiejniske foranstaltninger:

Sørg for, at øjenskyllestation og sikkerhedsbruser er placeret inden for rækkevidde.

Udvis almindelig forsigtighed ved brug af produktet. Undgå indånding af dampe.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Ingen særlige krav.

Individuelle beskyttelsesforanstaltninger

Generelt:

Anvend kun CE-mærket værneudstyr.

Luftvejene:

Ingen særlige krav.

Hud og krop:

Type	Type/Kategori	Standarder	
Særligt arbejdstøj bør anvendes.	-	-	

Hænder:

Ingen særlige krav.

Øjne:

Type	Standarder	
Sikkerhedsbriller	EN166	

PUNKT 9: FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form:

Flydende

Farve:

Oxydrød

Lugt / Lugttærskel (ppm):

Karakteristisk

pH:

Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.

Massefylde (g/cm³):

1,07 g/ml

Kinematisk viskositet:

Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.

Partikelegenskaber:

Finder ikke anvendelse på væsker.

Tilstandsændring og dampe

<i>Smeltepunkt/frysepunkt (°C):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Blødgøringspunkt/-interval (voks og pasta) (°C):</i>	Finder ikke anvendelse på væsker.
<i>Kogepunkt (°C):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Damptryk:</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Relativ dampmassefylde:</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Nedbrydningstemperatur (°C):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.

Data for brand- og eksplosionsfare

<i>Flammepunkt (°C):</i>	98 °C
<i>Antændelighed (°C):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Selvantændelsestemperatur (°C):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Øvre og nedre eksplosionsgrænse (% v/v):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.

Opløselighed

<i>Opløselighed i vand:</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>n-octanol/vand koefficient:</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.
<i>Opløselighed i fedt (g/L):</i>	Produktets egenskaber gør, at der ikke kan udføres test eller, at dette ikke er relevant.

9.2. Andre oplysninger

<i>Andre fysiske og kemiske parametre:</i>	Ingen data tilgængelige.
<i>Oxiderende egenskaber:</i>	Ingen data

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen data tilgængelige.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i punkt 7 "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen kendte.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i punkt 1.

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER**11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008****Akut toksicitet**

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Hudætsning/-irritation

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Hudsensibilisering

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Kimcellemutagenicitet

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Kræftfremkaldende egenskaber

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Enkel STOT-eksponering

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Gentagne STOT-eksponeringer

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

Aspirationsfare

På grundlag af de foreliggende data anses kriterierne for klassificering ikke for at være opfyldt.

11.2. Oplysninger om andre farer**Langtidsvirkninger**

Produktet indeholder stoffer som forårsager alvorlig øjenskade. Kontakt med disse stoffer kan medføre irreversible påvirkninger af øjet /alvorlige øjenskader.

Hormonforstyrrende egenskaber

Ikke relevant.

Andre oplysninger

Ingen kendte.

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER**12.1. Toksicitet**

Ingen data tilgængelige.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Ingen data tilgængelige.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Ingen data tilgængelige.

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data tilgængelige.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Blandingen/produktet indeholder ingen stoffer, som er vurderet at være et PBT- og/eller vPvB-stof.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber

Ikke relevant.

12.7. Andre negative virkninger

Ingen kendte.

PUNKT 13: BORTSKAFFELSE

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt affald.

Kommissionens Forordning (EU) nr. 1357/2014 af 18. december 2014 om affald.

EAK-kode

16 05 09 Kasserede kemikalier, bortset fra affald henhørende under 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08

Forurenede emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

	14.1 UN	14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	14.3 Transportfareklasse(r)	14.4 PG*	14.5. Env**	Andre oplysninger:
ADR	-	-	-	-	-	-
IMDG	-	-	-	-	-	-
IATA	-	-	-	-	-	-

* Emballagegruppe

** Miljøfarer

Anden information

Ikke farligt gods i henhold til ADR, IATA og IMDG.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Ikke relevant.

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ingen data tilgængelige.

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger:

Udelukkende til erhvervsmæssig brug. Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse:

Ingen særlige krav.

SEVESO - Farekategorier / Navngivne farlige stoffer:

Ikke relevant.

<i>Andet:</i>	Ikke relevant.
<i>Kilder:</i>	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Baseret på Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen. Kommissionens Forordning (EU) nr. 1357/2014 af 18. december 2014 om affald. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH).

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

Den fulde ordlyd af H-sætninger omtalt i punkt 3

H315, Forårsager hudirritation.

H318, Forårsager alvorlig øjenskade.

Forkortelser og initialord

ADN = Europæiske Bestemmelser vedrørende International Transport af Farligt Gods ad Indre Vandveje

ADR = Europæisk Konvention om International Transport af Farligt Gods ad Vej

ATE = Vurdering af Akut Toksicitet

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS = Chemical Abstracts Service

CE = Conformité Européenne (den europæiske konformitetskomite)

CLP = Lovgivning om Klassificering, Mærkning og Emballering af stoffer og blandinger [Europaparlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1272/2008]

CSA = Kemikaliesikkerhedsvurderinger

CSR = Kemikaliesikkerhedsrapport

DNEL = Derived-No-Effect-Level

EINECS = Europæisk Fortegnelse over Eksisterende Markedsførte Kemiske Stoffer

ES = Eksponeringsscenario

EUH sætning = CLP-specificeret faresætning

EuPCS = Det europæiske produktkategoriseringssystem

EWC = Europæisk Affaldskatalog

FN = Forenede Nationer

GHS = globalt harmoniseret system til klassificering og mærkning af kemikalier

IARC = Internationale agentur for kræftforskning

IATA = International Air Transport Association

IMDG = Den Internationale Kode for Søtransport af Farligt Gods

LogPow = Logaritme af oktanol/vand-fordelingskoefficienten

MARPOL = Den Internationale Konvention om Forebyggelse af Forurening Fra Skibe, 1973 som modificeret ved Protokollen af 1978.

OECD = Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling

PBT = Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk

PNEC = Predicted-No-Effect-Concentration

RID = Lovgivningen om International Transport af Farligt Gods på Bane

RRN = REACH Registreringsnummer
SCL = Specifik koncentrationsgrænse.
STOT-RE = Specifik Målorganstoksicitet — Gentagen Eksponering
STOT-SE = Specifik Målorganstoksicitet — Enkelt Eksponering
SVHC = Substances of Very High Concern
TWA = Tidsvægtet gennemsnit
VOC = Flygtige Organiske Bestanddele
vPvB = Meget Persistente og Meget Bioakkumulerende

Anden information

Klassificeringen af blandingen for sundhedsfarer er baseret på beregningsmetoderne i CLP.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

ACA

Andet

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se punkt 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsdatablad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Land-sprog: DK-da